

Det kalder jeg Tvang, og det er den Slags Ting, som jeg heller ikke tror er i Overensstemmelse med Grundlovens Ord, at hver skal have Lov til at søge at tjene sit Brød paa retskaffen Maade, naar han ikke kommer sin Næste for nær. Man vil sagtens fortolke dette derhen, at den, der ikke holder Organisationens hellige Love, gaar Næsten for nær. Jeg er dog ikke sikker paa, at det just er Grundlovens Mening, men det kan maaske det ærede Medlem Hr. Zahle oplyse os om; det er jo et Omraade, som ligger indenfor hans Fag.

Jeg tilføjer en lille Bemærkning, som jeg glemte, da jeg talte om Sanatoriesagen. De Mennesker, som ikke er saa rige, at de kan henvende sig til Vejlebjerg Sanatorium og de Par andre Sanatorier, som har lignende Priser, og som heller ikke finder, at de er fattige nok til at tage imod Statsunderstøttelse, er vanskeligt stillede paa dette Omraade. Dem er det, der ingen Plads er til; og det er en Kreds af Mennesker, som jeg synes ogsaa skulde have en Plads i dette lille Land.

Hauge: Det ærede Medlem, der nu talte, Hr. N. Johan Laursen, sluttede sine Betragtninger over forskellige Forhold med nogle Sidebemærkninger til Socialdemokratiet. Han sagde, at han havde ikke lagt Mærke til, at Socialdemokratiet i nogen Grad, der betød noget, havde udtalt Beklagelse over de sørgelige Forhold, der har udviklet sig i Rusland; og han havde heller ikke lagt Mærke til, at Socialdemokratiet havde udtalt nogen Beklagelse over de Tilstande, der hersker i Tyskland, hvor efter Krigen Befolkningen i sin store Nød Gang paa Gang med de Midler, der stod til dens Raadighed, har søgt at skaffe sig bedre Forhold. Med disse Bemærkninger vilde det ærede Medlem Hr. N. Johan Laursen selvfølgelig rette en Anklage imod Socialdemokratiet. Jeg tror ikke, det ærede Medlem kan gøre det med nogen Ret. Derimod vilde det have været rigtigt af ham, om han havde ihukkommet Skriftens Ord, der udtaler en Fordømmelse over den eller dem, der forfører de smaa i Samfundet: Ve den, fra hvem Forargelsen kommer. De Kriseforhold, vi har haft i Europa, er hidført ved en Politik, som er baaret frem af Partier, hvis Grundsatninger det ærede Medlem har sluttet sig til og slutter sig til den Dag i Dag. Det er altsaa hans og hans nærmestes Politik, der har ført Menneskeslægten ud i den Ulykke, som Krigen har været; og hvis man skal fordele Ansvaret for, hvad der er sket baade under Krigen

og senere, falder der et stort Ansvar paa de Partier, det ærede Medlem slutter sig til. De er ikke alene Skyld i Krigen, men bærer ogsaa Ansvaret for de væsentligste af de Ulykker, der er sket efter Krigen. Derfor skulde det ærede Medlem Hr. N. Johan Laursen have sparet sine Bemærkninger overfor Socialdemokratiet; de har ingen Steder hjemme i denne Forbindelse.

Jeg vender mig derefter til mit egentlige Emne. Da Regeringen i Foraaret sendte Rigsdagen hjem, havde den sikkert den Opfattelse, at i Løbet af de kommende Sommermaaneder vilde Forholdene forbedre sig. Men den er blevet skuffet, Sommeren har ikke bragt Regeringen en bedre Stilling. Nu, da Rigsdagen igen er samlet, er Regeringen i Virkeligheden mere ilde faren, end den var, da den sendte Rigsdagen hjem. Forholdene er Regeringen imod, og Befolkningen er ved at vende sig imod Regeringen. Det er naturligt, for Regeringen lovede meget, og den har holdt saa lidt. Den skulde bringe os ind i bedre Tilstande, end vi havde, den skulde frelse Landet. Men Ministeriet Neergaard er allerede nu i den Situation, at det har Besvær med at frelse sig selv. Det viser Sommerens Ministertaler og de Svar, der er givet paa dem fra konservativ Side. Naar Landbrugsministeren har holdt en kraftig Tale i Barløse, er der fulgt et Svar et eller andet Sted, i Slagelse, Ringsted, eller hvor det nu har været, som har vist os, at Forholdet mellem de to Partier, der bærer Regeringen oppe, ingenlunde er godt. Den højtærede Landbrugsministers stærke Udtalelser paa Sommerens Møder har ikke kunnet imponere hele det konservative Folkeparti, de har ikke indgydt det konservative Folkeparti den fornødne Respekt.

Jeg tror nu ogsaa, det kun har været en Bihensigt med den højtærede Landbrugsministers Taler i Sommerens Løb at indgyde det konservative Folkeparti Respekt. Hans Hovedhensigt med de kraftige Taler har utvivlsomt været at slaa Bom for enhver anden Mening, der meldte sig, end den, der nu var hans særegne. Hver Gang der har været Tale om, at Hjulene skulde sættes i Gang igen, har den højtærede Landbrugsminister haft sin Kæp til Rede for at stikke den ind mellem Egerne, saa Hjulene ikke kunde komme i Gang. Jeg har lagt Mærke til, at hver Gang Forholdene har været saaledes tilrettelagt, at der nu kunde være Tale om, at hans Kollega Handelsministeren vilde gøre et Forsøg paa at rette ved Forholdene, har den højtærede Landbrugsmini-